
Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo

STRATEŠKE SMJERNICE RAZVOJA 2022-2027

O Centru

Centar Miko Tripalo (dalje: Centar Miko Tripalo ili Centar) udruga je civilnog društva koja se od 2003. godine bavi promicanjem demokratskih ideja i vrijednosti u Hrvatskoj, ostvarivanjem vladavine prava, socijalne pravde te poticanjem europeizacije hrvatskog društva. Centar otvara dijalog, podiže svijest te potiče promjene o važnim pitanjima s područja političkog, ekonomskog i pravnog sustava te socijalne države. Centar djeluje kao transmisijski mehanizam između znanstvene zajednice, *policy* aktera i javnosti, ukazujući na potrebu poticanja i održavanja stalnog dijaloga među dionicima, kako bi se ojačao demokratski potencijal društva. Izvornost Centra je inspirirana idejama i radom Mike Tripala, po kojemu je Centar i nazvan. Utemeljitelji Centra smatrali su javno djelovanje ovog političara koji je uživao izniman ugled javnosti, utjelovljenjem ideala demokracije, slobode, jednakosti, socijalne pravednosti i odgovornog sudjelovanja u upravljanju, izrazom i svojih vrijednosti te vizije budućnosti Hrvatske.

Vizija i misija

Vizija Centra Miko Tripalo:

Hrvatska individualnih sloboda, zaštićenih ljudskih prava, decentralizirane vlasti, pravednosti, široke uključenosti građana u javno upravljanje i razvijenog civilnog društva.

Članovi Centra Miko Tripalo se zalažu za izgradnju hrvatskog društva u kojem su slobode i prava pojedinca zaštićene i zagarantirane te u kojemu institucije na svim razinama vlasti i pojedinci izgrađuju demokratsko, odgovorno i pravedno društvo. Programi, projekti, publikacije i inicijative Centra doprinose razvoju Hrvatske u zemlju u kojoj snažno i raznoliko civilno društvo, zajedno s odgovornim i uključenim građanima, čini temelj otvorenosti i prosperiteta društva.

Misija Centra Miko Tripalo:

Centar Miko Tripalo je platforma za društveni razvoj koja okuplja najvrijednije iz znanosti, gospodarstva i političke prakse.

Centar Miko Tripalo otvara važne teme i definira ih kao ključne probleme hrvatskog društva kroz znanstvene i stručne analize. Okuplja, mobilizira i umrežava stručnjake i znanstvenike koji temama pristupaju kroz multidisciplinarni dijalog sa zainteresiranim dionicima te predlaže rješenja temeljena na istraživanjima i javnim raspravama. Centar sustavno zagovara promjene u hrvatskom društvu i u tom procesu se obraća drugim organizacijama civilnog društva i donositeljima odluka. Centar je spoj znanja sveučilišnih profesora i znanstvenika, ljudi iz javnog života s praktičnim iskustvom donošenja odluka te gospodarstvenika s vizijom razvoja donosi Centru prepoznatljivost *think tank*-a.

Društveni kontekst

Kao jedini funkcionalan *think tank* u Hrvatskoj, Centar Miko Tripalo se u svojem radu i u perspektivi za budućnost susreće s nekim očekivanjima, ali i specifičnim izazovima i prilikama. Što se vanjskih okolnosti

tiče, jedan od ključnih sistemskih prijetnji je činjenica da u Hrvatskoj (pogotovo među donositeljima odluka) ne postoji razumijevanje funkcioniranja po principu *think tank*-a. Kod ostalih organizacija civilnog društva u okruženju Centra često postoji percepcija Centra kao organizacije koja je pomalo distancirana od svakodnevnih, često udruženih i aktivističkih inicijativa civilnog sektora. Što se unutarnjeg okruženja tiče, s jedne strane, u Centru je trenutačno stalno zaposleno samo dvoje djelatnika koji koordiniraju rad organizacije i angažman više od pedeset članica i članova. S druge strane, u Centru ne postoji sustavni pristup komuniciranju rezultata rada Centra prema ključnim javnostima što rezultira nedovoljnom prepoznatljivosti u široj javnosti. Centar većinu financijskih sredstava dobiva iz donacija privatnog sektora i iz javnih izvora preko natječaja, dok još uvijek ostvaruje premali postotak prihoda iz europskih i međunarodnih izvora.

U smislu prednosti i prilika Centar ih ima dosta što u kontekstu vanjskog, a što unutarnjeg okruženja. Centar ima veliku prepoznatljivost u stručnoj, znanstvenoj i akademskoj javnosti te ima potencijala za intenzivnije povezivanje s drugim organizacijama. Kroz svoj rad u akademskom okruženju, mnogi članovi Centra u prilici su prepoznati mlade i perspektivne znanstvenike i istraživače koji bi se mogli aktivnije uključiti u rad Centra. Konačno, publikacije Centra mogle bi se kvalitetnije koristiti za *outreach* i komunikaciju prema ključnim javnostima, s posebnim naglaskom na uspostavljanje sustavnije suradnje i komunikacije s mladima. U tom smislu trebalo bi uzeti u obzir prilike koje nudi informatizacija i korištenje digitalnih alata. Vanjsko okruženje priziva i potencijalne nove programske odrednice i nove transverzalne teme koje se provlače kroz mnoga tradicionalna područja rada Centra (npr. digitalizacija, održivost, nejednakosti, sudjelovanje građana, uloga OCD-a u društvu). Unutarnje prednosti čine znanstveni potencijal članova, različitost tema kojima se bave i općenito multidisciplinarnost rada Centra. Metodologija rada Centra omogućava analitički, temeljit i sveobuhvatan pristup tim temama. Još jedan vrijedan resurs Centra je veliki broj volontera koji sudjeluju u realizaciji inicijativa Centra. Dosadašnji rad, iskustvo i rezultati rada Centra zalog je za jačanje suradnje i bolju komunikaciju pogotovo kako bi učinili *knowledge products* Centra lakše dostupnima široj publici.

Programska područja i ciljevi

Programska područja kojima se Centar bavi i ciljevi kojima teži nadovezuju se na viziju Centra u smislu poticanja i jačanja demokratičnosti, odgovornosti i pravednosti hrvatskog društva.

Program: Demokratsko društvo

- Poticanje decentralizacije i dobrog lokalnog samoupravljanja
- Promicanje europskih vrijednosti
- Poticanje sudjelovanja građana i OCD-a u odlučivanju

Program: Pravedno društvo

- Suzbijanje korupcije i klijentelizma na svim razinama vlasti
- Zagovaranje transparentnog, odgovornog i efikasnog pravosuđa

Program: Odgovorno društvo

- Uklanjanje uzroka društvenim neravnopravnostima i nejednakostima
- Zalaganje za održivi razvoj i zelenu tranziciju

Programske aktivnosti

U nastavku su tri glavna programska područja Centra čije su projektne aktivnosti i inicijative dizajnirane kako bi doprinosile gore navedenim programskim ciljevima Centra:

- Demokratsko društvo

Programsko područje Demokratsko društvo uključuje sve projekte i inicijative Centra koje svojim ciljevima, rezultatima i ishodima doprinose demokratizaciji hrvatskog društva. Centar se već dugi niz godina bavi vrijednostima i europeizacijom hrvatskog društva, nešto intenzivnije od ulaska Hrvatske u EU 2013. godine. Projekti se fokusiraju na analizu ukorijenjenosti europskih vrijednosti u hrvatskom društvu i njihov utjecaj na razne institucije i segmente hrvatskog društva. Bave se isto tako promoviranjem očuvanja europskih vrijednosti u društvu i suradnjom s onim akterima koji mogu doprinijeti njihovom očuvanju.

Druga tema kojom se Centar bavi u kontekstu ovog programa je demokratski potencijal mladih i njihova uloga u izgradnji hrvatske i europske budućnosti. Projekti Centra fokusiraju se na istraživanje stavova mladih prema političkoj participaciji, članstvu Hrvatske u EU te njihovoj ulozi u hrvatskoj budućnosti u EU. Ti projekti analiziraju načine na koje stavovi i percepcija mladih pridonose njihovom (ne)sudjelovanju u društvenim i političkim procesima te predlažu načine na koji se može potaknuti veći angažman i odgovornost mladih građani.

Centar Miko Tripalo sustavno adresira i zagovara razne aspekte reforme lokalne samouprave gotovo od svojeg osnutka. Stručnjaci Centra rade analize funkcioniranja lokalne samouprave u segmentima financiranja, upravljanja, pojedinih decentraliziranih funkcija te kapaciteta lokalnih jedinica. Temeljem istraživanja i analiza predlažu reforme donositeljima odluka i zagovaraju ih na nacionalnoj razini te o tim prijedlozima raspravljaju i na *grassroots* razini s lokalnim OCD-ima. U projektima koji se bave lokalnom samoupravom, inicijative Centra bave se pitanjima poput kako povećati efikasnost, transparentnost i odgovornost jedinica lokalne samouprave, pogotovo u suradnji s lokalnim akterima, OCD-ima, građanima i lokalnim inicijativama.

Centar Miko Tripalo propituje odnos građana, medija, i demokracije, prvenstveno nezavisnih medija, s naglaskom na međusobni utjecaj medija i drugih institucija u društvu. Centar se u svojim inicijativama bavi rastom nepovjerenja u mainstream medije, gašenjem tradicionalnih medijskih kanala i kuća, jačanjem društvenih mreža kao dominantnog načina informiranja građana te sveprisutnosti teorija zavjere i lažnih vijesti. Centar se fokusira i na rastući broj sudskih procesa protiv medija pogotovo onih procesa koje pokreću suci u slučajevima u kojima mediji pišu kritički o njihovom sudačkom djelovanju.

- Pravedno društvo

U sklopu programskog područja Pravedna Hrvatska Centar se sustavno bavi s ključne teme: borba protiv korupcije i klijentelizma, demokratsko nazadovanje i reforma pravosuđa. Inicijative vezane uz borbu protiv klijentelizma i korupcije u Hrvatskoj fokusiraju se na podizanje svijesti o raširenosti i potrebi regulatornog suzbijanja klijentelizma u različitim segmentima društvenog života i na različitim razinama vlasti. Projekti vezani uz smanjivanje prostora korupcije bave se ulogom nezavisnih institucija u borbi protiv korupcije, analiziranje postojećih zakona, zagovaranje njihovih prijedloga te predlaganje novih rješenja u suradnji sa znanstvenicima, predstavnicima civilnog društva i donositeljima odluka.

Konačno, projekti Centra sustavno se bave reformom pravosuđa s ciljem postizanja veće odgovornost i transparentnosti sudstva. Projekti analiziraju stanje u pravosuđu te predlažu promjene unutar sustava, promjene zakona i sustavniju primjenu postojećih pravila. Teme kojima se projekti bave su:

informatizacija pravosuđa, sastav DSV-a, izbori sudaca, objavljivanje presuda, stegovni postupci protiv sudaca te nastoje sagledati sustav u cjelini i načine na koje se on može najefikasnije i najbrže mijenjati u smjeru veće transparentnosti i odgovornosti.

Od ulaska Hrvatske u EU, Centar se također intenzivnije bavi prijetnjama nezavisnim institucijama u Hrvatskoj i demokratskim nazadovanjem (*democratic backsliding*). Mehanizmi uvjetovanja EU su u procesu pridruživanja doprinosili poticanju i izgrađivanju nezavisnih institucija u Hrvatskoj, dok je njihovo povlačenje rezultiralo erozijom nezavisnih institucija. Centar ukazuje na ove procese kroz analize, usporedbe s drugim zemljama u EU, podiže svijest kroz javne rasprave s predstavnicima tih i drugih institucija te predlaže promjene legislative i druge mjere.

- **Odgovorno društvo**

U okviru programskog područja Odgovorno društvo, Centar se bavi ukazivanjem na nejednakosti dohotka, bogatstva te nejednakosti na području rada, socijalne politike i obrazovanja u hrvatskom društvu. Centar analizira utjecaj tih nejednakosti na projekcije razvoja društva i njegovih segmenata, tendencije prema produblivanju nejednakosti ili njihovom smanjivanju te priprema prijedloge promjena i reformi koje mogu nejednakosti u budućnosti smanjiti.

Inicijative Centra fokusiraju se na analize stanja i prijedloge promjena u obrazovanju iz perspektive autonomije znanosti i visokog obrazovanja te veće odgovornosti svih uključenih aktera. Centar istražuje i predlaže mjere socijalne politike s fokusom na demografske mjere, zapošljavanje žena, predškolski odgoj i druge mjere socijalne politike.

Promišljanja o zelenoj tranziciji uključuju analiziranje i predlaganje načina na koji se klimatski i ekološki izazovi mogu pretvoriti u prilike za razvoj Hrvatske, s posebnim fokusom na osiguravanje odgovorne tranzicije prema nadolazećim generacijama. Ključni faktori u predlaganju mjera za takvu odgovorna tranziciju se klimatska neutralnost te očuvana i obnovljena priroda.

Organizacijski ciljevi

Centar Miko Tripalo ima tri glavna organizacijska cilja za sljedeći period od pet godina:

1. Izgradnja financijske održivosti Centra

Prvi strateški cilj je usmjeren na jačanje diversifikacije izvora financiranja Centra prema kojem bi optimalnu strukturu financiranja činila uravnotežena kombinacija sredstava iz privatnih, javnih i međunarodnih izvora. U Centru će se institucionalizirati i usustaviti prikupljanje sredstava s fokusom na jačanje udjela međunarodnih i institucionalnih sredstava.

2. Jačanje ljudskih i tehničkih kapaciteta Centra

Centar trenutačno zapošljava dvoje ljudi na puno radno vrijeme te ima povremene suradnike-volontere koji se angažiraju na principu *ad hoc* potreba. U cilju održavanja sadašnje kvalitete i intenziviranje dinamike rada Centra, krenulo bi se u dodatno zapošljavanje, uvođenje formalnog programa volontiranja i ciljano privlačenje novih članova. Tehničke kapacitete Centra treba ojačati kako bi pratili jačanje ljudskih potencijala.

3. Povećanje relevantnosti i vidljivosti rada Centra

Fokus ovog strateškog cilja je s jedne strane prilagoditi komunikacijske alate i kanale koje Centra koristi za svoje *outpute* mlađoj, široj i informatički pismenijoj publici. S druge strane Centar će kroz svoj djelovanje i inicijative okrenuti budućnosti i novim i transverzalnim temama. Nadalje, ideja je kvalitetnije pristupati donositeljima odluka i povećati prisutnost Centra i vidljivost rada u lokalnom i međunarodnom okruženju. Centar će isto tako nastojati bolje iskoristiti medijske istupe i prepoznatljivost svojih članova za promociju aktivnosti Centra.

Aktivnosti usmjerene na organizacijski razvoj

Financijska održivost

- Osiguravanje institucionalne podrške
- Intenziviranje prijave na natječaje u suradnji s drugim organizacijama
- Fokusiranje na EU i druge međunarodne projektne aplikacije
- Osnivanje financijskog savjeta (analiza stanja, prijedlozi za promjene, prijedlog plana dugoročne financijske održivosti)

Jačanje kapaciteta

- Zapošljavanje dodatne osobe s kapacitetima za digitalnu komunikaciju i/ili pisanje projekata
- Formaliziranje programa studentske prakse i poticanje većeg angažmana mladih volontera
- Postizanje još veće diverzifikacije članstva (regionalna reprezentativnost i veća uključenost mlađih članova)
- Poticanje i aktiviranje potencijala članova za bavljenje transverzalnim i novim temama
- Digitalizacija arhiva (nabavljanje opreme za digitalizaciju i ostalo)

Relevantnost i vidljivost

- Prilagođavanje sadržaja za povećanje dosega naših inicijativa (digitalizacija projekata i *outputa* Centra)
- Popularizacija Centra u društvenim medijima
- Veći naglasak na *policy* komponentama projekata
- Veća vidljivost i aktivnost u međunarodnim članskim organizacijama
- Kontinuirana prisutnost i jačanje aktivnosti u lokalnim i regionalnim zajednicama širom Hrvatske